

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע נפות** 59

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

מסירות נפש ללמוד תורה

אדם רוצה ללכת לבית המדרש, שם יש מליארדים מצות, של תלמוד תורה. מה עושה היצר הרע בשביל שהאדם לא יזכה בהון העתק הזה? שולח לו מצוה אחת "גדולה". מתוך הרצאה של הרב אמנון יצחק

וחצי לעזור לך?" את טענתו זו הוא למד מהפסוק: **"זאת התורה, אדם פי ימות באהל"** - וכמאמר חז"ל: **"אין אדם זוכה ללמוד תורה אלא אם כן ממית עצמו עליה"**.
בשביל ללמוד, צריך "למות".

אם לא "מתים" אי אפשר לזכות בתורה.

המצוה שהיצר הרע מפתה ומונע את האדם יותר מכל, שלא לעסוק בה, היא מצות למוד התורה. הוא מוכן לתת לך שתעשה את כל המצוות שבעולם רק אל תלמד תורה. יתן לך אפילו לעסוק בהצלת נפשות, רק אל תלמד תורה. למה? משום שהיצר הרע יודע היטב שהקב"ה אמר: **"בראתי יצר הרע, בראתי לו תורה תבלין"**.

יום אחד בהיותי ליד אחד הכוללים שלנו בראש העין, ישב שם בעל תשובה על כסא נוח במרחק עשרים מטר מהכולל, מעשן סיגריה ושותה קפה. אמרתי לו: "למה אתה לא נכנס לכולל?"

אמר לי: "היום אני עיף, הרוג. לא יכול".

אמרתי לו: "תגיד לי, לו היתה באה אשה כשכריסה בין שיניה, בחדש התשיעי, עם צירים של שלש דקות ואומרת לך שאין מי שיקח אותה כרגע לבית חולים והיא כורעת ללדת ומבקשת שתקח אותה דחוף לחדר יולדות. האם תקח אותה, או לא?"

אמר לי: "בטח שאני אקח אותה".
אמרתי לו: "אבל אתה עיף והרוג...".
אמר לי: "פקוח נפש, דוחה הכל".
אמרתי לו: "כל הכבוד, אתה מבין במצוות כמו שהיצר הרע מלמד אותך... בא ונעשה חשבון: נסעת לחדר

פעם. אשתו אמרה לעצמה "משהו פה, לא חלק". למחרת בבקר כשהוא קם מוקדם, היא דולקת אחריו. הוא הולך לביהכ"נ והיא אחריו. הוא מתפלל והיא מסתכלת מהעזרה. היא רואה שכולם גומרים בחמש ורבע, כולם יוצאים מבית הכנסת ובעלה החנוני, "הצדיק נסתר", לא יוצא. ניגש לספרייה, לוקח 'חק לישראל', עטוף בטלית ותפילין, יושב ושר את הפרשה, נביאים, כתובים וזוהר.

אשתו עם היוגורט - והוא בפנים לומד.

עוברת שעה ועוד שעה והיהודי יושב ולומד. אמרה: כאן בית הכנסת, צריך לכבד את המקום והיא לא תעשה לו שום דבר. אבל היא כבר תראה לו את המגיע כשיגיע.

גם הוא ידע שהמשחק לא ימשך הרבה זמן.

איך שהוא נכנס למכולת, פתחה עליו אשתו בצעקות נוראות. אף הוא החרה אחריה:

"מה את רוצה ממני? אם הייתי מת, לא היית פותחת את המכולת?"

אמרה לו: "הייתי פותחת!"
אמר לה: "תדעי לך, מיום ראשון אני מת! ומה אכפת לך, אם אני בא בשבע

היה חנוני אחד שאמר: אני כבר בן ששים, עם מה, אעלה לשמים? שמע שהכתוב אומר: **"חכם לב יקח מצות"** ומה הוא יקח עמו לשמים? לבניה, יוגורט? כל יום בשעה ארבע בבקר, הוא קם, לקבל את תנוכה את טרה, וכן את כל החברות. לכולם הוא דואג ללחמניות, אבל לעצמו, כלום! אמר לעצמו; לפחות בעשר השנים שנותרו לו הוא יקדיש אותם להקב"ה.

החליט ללמוד תורה! אבל, אם אשתו תדע ח"ו על המזימה שלו, אוי לו ואוי לנשמתו.

הרי שניהם במשך עשרות שנים, פותחים יחד את המכולת ועד השעות הקטנות של הלילה ונשארים יחדיו לשרת את הלקוחות. ועתה השאלה היא, איך הוא יכול לעזוב את אשתו לבד והלא גם היא מבוגרת כמותו? אבל הוא שמע שאין מה לעשות **"פי אדם לעמל יולד"**. אם זכה, לעמלה של תורה ואם לאו לעמל מלאכה והוא החליט עכשיו לזכות בעמל התורה, כי **"אם לא עכשיו אימתי"**. ביום ראשון הקרוב אמר לעצמו, אתחיל ללמוד תורה.

בדרך כלל הוא היה מגיע למכולת בשעה חמש ורבע, אחרי שהתפלל לפני הנץ ובאותו יום ראשון, החליט להתחיל ללמוד.

אשתו מחכה, חמש ורבע, חמש וחצי, כבר שש ובעלה לא בא. שש ועשרה, הוא לא מגיע והיא מודאגת. הרי אף פעם לא איחר. שש וחצי הוא לא מופיע והיא מתחילה לחשוש. שבע, שבע וחצי הוא נכנס. איפה היית? הוא מגמגם לה מספר מילים, מתחיל למכור ללקוחות ומעביר נושא. נו, הלך לו יום אחד.

ביום השני, אותו ספור! שבע וחצי כמו שעון הוא מגיע.

מה עכשיו? צעקות! איך אתה מפקיר אותי, אשה זקנה שאין לה כחות. היהודי שוב מגמגם. בסוף החליק את הנושא שוב

שו"ת 'חברותא'

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה

מערכת 'חברותא' מיוחדת לגנזי המלך

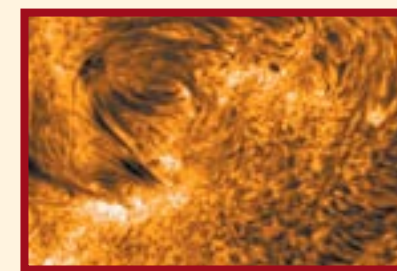
הצפירה בערב שבת שבת דף ל"ה ע"ב

שאלה: רצוני לברר מהו המקור לצפירה הנהוגה כיום בכל קהילות ישראל, בערב שבת לפני שקיעת החמה.

תשובה: בדף ל"ה עמוד ב' תנו רבנן: 'שש תקיעות תוקעין ערב שבת, ראשונה להבטיל העם ממלאכה שבשדות (ויהא להן שהות ליכנס לעיר), שניה להבטיל עיר (ממלאכה) וחניות (ממקח וממכר), שלישית להדליק את הנר, דברי רבי נתן'. והאריכו בגמרא בדעות התנאים בדני התקיעות, אבל לדעת כולם נהגו לתקוע כדי שידעו העם שבשדות ושבועיר, אימתי צריך להפסיק ממלאכת חול.

דברי הרמב"ם

וכן פסק הרמב"ם בפרק חמישי מהלכות שבת (ה"ח), שכתב: כל מדינות ועיירות של ישראל תוקעין בהן שש

שעה, שמכריז שליח צבור להכין עצמן לשבת והוא במקום התקיעות בימיהם וסיים הרמ"א וכן ראוי לנהוג בכל מקום.

המנהג כיום

בשלחן ערוך (סימן רנ"ו) כתב המחבר: כשהיו ישראל בישובן היו תוקעין בערב שבת שש תקיעות כדי להבדיל את העם מן המלאכה. ומשמעות לשון המחבר שבזמנו בטל המנהג, שהרי לא כתב אלא "כשהיו" ישראל בישובן וכו', אבל הרמ"א כתב: ונהגו בקהילות הקדושות שכל שהוא סמוך לשבת כחצי שעה או

וכן נהגו כיום בכל קהילות בארץ ישראל שצופרין כארבעים דקות לפני שקיעת החמה, על פי דברי הרמ"א שיש להכריז סמוך לשבת כחצי שעה או שעה.

בעלי מלאכה

ה'מגן אברהם' (הובא דבריו במ"ב סק"א) מבאר: שהכרזה זו היא על בני העיר כדי שיראו להכין את עצמם לשבת, אבל בעלי מלאכות צריכים לבטל ממלאכתם שעתיים וחצי לפני צאת הכוכבים, (כמבואר בסימן רנ"א, דהיינו לערך שעה ורבע קודם שנתכסה השמש) ומוסיף ה'מגן אברהם' שראוי לשלוח אליהם איש כדי לבטל אותן ממלאכתן.

בעלי החנויות

עוד כתב ה'מגן אברהם' (הר"ד במ"ב שם) שראוי לבעלי החנויות שיסגרו חנותיהם כשעה לפני השבת, כי גדולה המכשלה שלפעמים בא שר אחד ונמשך המו"מ עד שחשיכה ממש ומלבד זה כפי הרגיל שהנשים כשבאות מהחנויות רוחצות ולובשות בגדי שבת קודם הדלקת הנרות ואם יתאחרו מלצאת (מהחנות) יבואו חס ושלום לספק חלול שבת ובפרט בימים הקצרים, על כן מהנכון מאד שיקדימו לצאת. ■

מגילת ברוח הקדש מגילת רות

גם מגילת רות כמו משלי, קהלת ואחרים נכתבו ברוח הקדש

2. "רפאתי למים" (מלכים ב' ב, כא). 3. "הוי כל צמא לכו למים" (ישעיה נה, א).
4. "ואדרייהם שלחו צעוריהם (צעוריהם) למים" (ירמיה יד, ג). 5. "לא רעב ללחם ולא צמא למים" (עמוס ח, יא).

דבר זה בא ללמדנו מסכת אחת שלמה, פירוש הדברים: אם יצמא העם למים, לפי שאדרייהם שלחו את צעוריהם לרעות בשדות זרים ולא מצאו מים, לכו למים, דהיינו התורה והתרפאו ואז לא

ושאיה ולא היה להם מה לאכול רק עשבי השדה אשר הם כחרבות לגוף וכל נחמת האב היתה כי בניו הלא אינם רגילים לאכול הרבה וממילא לא יזיק להם כל כך.

ויהי אחר ימים אחדים, בא אחד מן הבנים אל אביו ואמר לו: "דע אבי, כי ברוך השם, כבר יש לי כח הרעבון וחשק גדול והריני אוכל הרבה". בכה האב לקול דבריו ואמר: "הוי בני יקירי, דע כי מאד יכאב לבי על רעבונך אשר לך פה, כי הלא לא תמצא במקום זה לאכול כי אם דברים רעים המזיקים ואני אמרתי לבי, זאת נחמתי במה שלא הורגלתם לאכול הרבה, שגם כאן לא תרבו לאכול, אולם איך עתה נהפכתם ואכלתם אכול ושבע מהעשבים הארורים והמזיקים הללו".

והנמשל: כי בימים הראשונים שלח הקב"ה אלינו את הנביאים הקדושים יום יום השכם ושלוח והיה דבר ה' הנשלח עמם למשא לעם ישראל ולא קבלו מהם רק מעט מן המעט וכן בקראם בדברי התורה קראו רק שנים ושלש עלים, וכבר נעשו יגעים ועיפים, כמאמר הכתוב: "כי יצעת בי ישראל".

והקב"ה היה מצטער מאד על זה כביכול, עד כי גרם החטא והוגלו ישראל מעל אדמתם ומעתה אין עוד נביא בישראל ולא איתנו יודע עד מה. והנה לעומת זאת קמו ונתרבו אנשים ריקים המתנבאים ובודים מלבם דברים אשר לא צוה אותם ד' ועם ישראל יבואו אל המתנבאים האלה כאיש רעב אל הלחם והנזיד.

וזהו כונת הכתוב: "והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמע את דברי ה'". וביאר ואמר: "ונעו מים עד ים ומצפון ועד מזרח ישוטטו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו", כי טועים הם בדבר הנסיעה, המה ישוטטו לבקש דבר ה', אצל המתחפשים והמחניפים את הארץ.

כתב בספר בעל הטורים: חמש פעמים נאמר תיבת למים בתנ"ך, ואלו הם: 1. "ויצמא שם העם למים" (שמות יז, ג).

כתב בספר 'בכור שור': למה קוראין מגילת רות בחג השבועות, לפי שדוד המלך ע"ה מת בעצרת והקב"ה ממלא שנותיהם של צדיקים. אם כן בודאי בעצרת נולד. ונכתבה מגילת רות ליחס את דוד. ונאמר בסופו: "וישי הוליד את דוד".

מגילת רות - ברוח הקדש נכתבה.

כתב הרמב"ם בספרו מורה נבוכים (ב, מה): לא שמו חכמים ז"ל הפרש וחלוק בין משלי וקהלת דניאל ותהילים ובין מגילת רות או מגילת אסתר, כי הכל ברוח הקדש נכתבו. ואלו גם כן, כמו כולם, יקראו בכלל הנביאים.

הרעב האחרון - לשמוע דבר ד'!

"ניהי רעב בארץ" (רות א, א)

כתוב במדרש רבה רות: (א, ד) עשרה שנות רעבון באו לעולם. אחד בימי אדם הראשון, שנאמר: "ארורה האדמה בעבורך" והרעב האחרון לעתיד לבא שנאמר (עמוס ח, יא): "לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמע את דברי ה'". וכן אמרו חכמים ז"ל בגמרא מסכת שבת (קלח:): "עתידה תורה שתשתכח מישראל, שנאמר: "והפלא ה' את מכתך", הפלאה זו איני יודע מה היא? וכו', הוי אומר: הפלאה זו תורה". שנאמר: "הנה ימים באים נאם ד' ה' והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמע את דברי ה'".

ותמה על כך המגיד מדובנא (משלי יעקב, בהעלותך): ראוי להתכונן מה קללה יש בזה שישוטטו לבקש דברי ה' וגם אם לא ימצאו מה שבקשו? עם כל זאת, גם זו טובה גדולה, שיהיו רעבים לבקש דבר ה' ויהיו בכלל הנאמר במסכת אבות: "ההולך ואינו עושה, שכן הליכה בידו ועוד, כי גם בעינינו יפלא, למה לא ימצאו!?"

אמנם המשל על כך: לאדם עשיר שהיה מנהגו להאכיל את בניו מאכלים מפורטים והם לא אכלו מהם רק מעט מן המעט והיה האב מצטער על הדבר מאד. פעם נסע עמהם לארץ רחוקה ויתעו בדרכם כמה ימים אל מקום מדבר שמה

יהיו, לא רעב ללחם ולא צמא למים.

"ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה" (רות א, יח)

אמרו במדרש רבה רות (ג, ה): 'אמר רבי יהודה בן רבי סימון: בא וראה, כמה חביבים הגרים לפני המקום ברוך הוא, כיון שנתנה רות דעתה להתגיר השהו אותה הכתוב לנעמי, כמו שנאמר: "ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה".

"פלגי אלמני" (רות ד, א)

כתב האבן עזרא: לבאר תיבות אלו, "פלגי" - הוא לשון הנגזר מתיבת מופלא. ו"אלמני" - נגזר מתיבת אלם, כלומר שאין לאדם זה שם ידוע אצל המדבר עליו, ■

משל

"כי יגעת בי ישראל"

צדיקים הלומדים תורה ומקיימים מצות אינם חשים עמל וטורה במעשיהם

הנביא (ישעיה פרק מג) אומר: "ולא אתי קראת יעקב כי יצעת בי ישראל". משל לסוחר שבא ממדינת הים. בהגיעו לנמל בקש מאחד הסבלים, שיעלה לאניה ויביא את חבילותיו לביתו. כאשר הגיע הסבל לבית הסוחר מזיע ומתנשף ובקש את שכרו, אמר לו הסוחר "החבילות שהבאת אינן שלי". שאלו הסבל: "וכי מנין לך זאת, הרי לא ראית כלל את החבילות שהבאתי?" השיב לו הסוחר: "חבילותי הן חבילות קטנות של יהלומים. אילו הבאת אותן בודאי לא היית מזיע ומתנשף כל כך. מאחר שראיתי עד כמה התעייפת, הבנתי

שבודאי לא את הסחורה שלי הבאת". כך אומר הקב"ה לעם ישראל: "ולא אתי קראת יעקב" ומוסיף הקב"ה: "כי יצעת בי ישראל". כלומר מהיכן ידעתי כי לא קראת בשמי? על ידי זה שראיתך עיף ויגע.

כאשר צדיקים לומדים תורה ומקיימים מצות, אין הם חשים עמל וטורה, אלא אדרבה, יש להם טעם, ענג ושמחה. משל זה, הוא אחד משלשת המשלים של המגיד מדובנא, אשר האדמו"ר מקוצק אמר עליהם; שנאמרו ברוח הקדש. ■

פרשת נשא

"וְהִתְוֹדוּ אֶת חַטָּאתֵם"

מצות עשה שהחוטא ישוב מחטאיו ויתודה

הרה"ג שלמה לוינשטיין
מיוחד לגנזי המלך

"איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם... והתודו את חטאתם..." (במדבר ו' ז')

מצות עשה שהחוטא ישוב מחטאיו ויתודה לפני ד' יתברך בלבב נשבר ויאמר: **"אנא ד' חטאתי, עוונתי, פשעתי לפניך ועשיתי כך וכך (פרש החטא) והרי נחמתי ובושתי ממעשי ולא אחזור לעשות כן לעולם"**.

אמרו חז"ל (ברכות י"ז): **"תכלית חכמה - תשובה ומעשים טובים"**.

ניחא, מעשים טובים - הלא ברור שהם תכלית הלמוד של התורה הקדושה, אבל תשובה, מה ענינה לכאן - והרי תשובה נועדה לרפא את תחלואי הנפש החוטאת וברור שעדיף שהאדם לא יחטא וממילא לא יצטרך לעשות תשובה?

יוש לומר, עפ"י מה שמספרים על רבנו סעדיה גאון ז"ל, שפעם אחת התאכסן אצל איש אחד, אשר לא ידע שהוא רבנו סעדיה גאון ולמרות שהבין שהוא ת"ח ונתן לו כבוד, הנה לא נתן לו כבוד כפי שראוי לגאון כמותו. אחרי כמה ימים נודע לאותו אדם שהאורח המתאכסן בביתו הוא רבי סעדיה גאון. נבהל האיש מאד ורץ הביתה ומיד נכנס לחדרו של רבנו סעדיה בבכי גדול ונפל לפניו אפים ארצה.

שאל אותו רבנו, מה חטא לו? ענה לו בעה"ב בבכיה: **"אני לא ידעתי ולא הכרתי את פני כבוד תורתך ולכן לא נתתי לך כבוד כפי הראוי"**; מובן שרבי סעדיה מחל לו וניחם אותו ועוד ברכו.

וכאשר יצא אותו בעה"ב מחדרו נאנח רבי סעדיה גאון מעומק לבו ואמר לעצמו: **"מאדם זה אני צריך ללמוד מוסר השכל, כי רואה אני איך שגיתי עד כה ולא בקשתי מחילה וסליחה בכל יום מהקב"ה על מה שלא חלקתי לו כבוד והדר כפי הראוי לו, מפני שבכל יום ויום מכיר אני יותר ויותר גדולתו ורוממותו ית' עד אין חקר; נמצא שהכבוד שנתתי להשי"ת אתמול לא היה כפי הראוי!"**

ומאז והלאה היה מתוודה בכל יום ועושה תשובה על מה שחיסר בעבודת ד' ביום האתמול!

וזהו שאמרו חז"ל: **"תכלית חכמה - תשובה..."**. כלומר, עיקר התכלית של חכמת התורה הקדושה הוא; כדי שעל ידה יעלה האדם מעלה - מעלה בקדש ויכיר

בכל יום ויום יותר ויותר גדולת השי"ת ורוממותו וממילא יצטרך האדם לעשות תשובה על מה שחיסר ביום האתמול בעבודת ד' כפי הנכון והראוי. והנ"ל נכון לגבי כל אדם ואף לאנשי מעלה, יחידי סגולה. אבל לנו, אנשים כמונו היום, איננו צריכים לחפש על מה לעשות תשובה, כי לדאבוננו הרב מלאים אנחנו בהם ומצוה זו שייכת לנו תמיד. והנה בזמן שבית המקדש היה בנוי, היינו צריכים להקריב קרבנות כדי להתכפר, אבל היום, שיש לנו רק וידוי, הרי אין בזה חסרון כים ויכול כל אדם לעשות זאת!

"השיבנו אבינו לתורתך וקרבנו מלכנו לעבודתך והחזירנו בתשובה שלמה לפניך". (עפ"י 'נועם המצות')

"כָּל יָמֵי נַדָּר נְזִיר תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֵאשׁוֹ..." (במדבר ו' ה')

מצות עשה שיגדל הנזיר שערו. על דרך הדרוש יש לבאר, והנה השער של האדם מורה על גבורתו, כמו שמצאנו אצל שמשון ובאה התורה לרמוז שדרכו של יצר הרע שהוא מחפש ללכוד ברשתו דוקא את האדם הגדול מחבריו, כיון שבזה יהיה לו קל להפיל את יתר העם באומרו להם: **"האם צריכים אתם להיות יראי שמים יותר מהאדם הגדול הזה? ראו דרכו ובה תלכו, כי בטח הוא יודע יותר מכם..."**

נמצא שהיצר יתעשר עושר רב בפעם אחת; ובדיקו כמו שעניי הגנב נשואות רק לבית העשיר, כי שם ישיג מה שלכו חפץ ולכן צריך העשיר לשמור היטב את ביתו שלא יכנסו הגנבים לשם, כך עיני היצה"ר נשואות לאיש העשיר בתורה ובמצות לגנוב ממנו עושרו וטובו ובמקומם יכניסו אצלו רפש וטיט - עבירות ומידות רעות - ועל זה אמר שלמה המלך ע"ה: **"כִּי כָּרַב חֲכָמָה רַב פְּעֹס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מְכָאוֹב"** (קהלת א', י"ח). כלומר, ככל שיוסיף האדם לאסוף חכמה ודעת, כך יוסיף היצה"ר להלחם נגדו מלחמת תנופה ולכן צריך האדם הזה לשמור על עצמו מהיצה"ר יותר מאשר איש פשוט!

וכן הנזיר - אחרי שהחליט להיות נזיר אלקים ולקדש עצמו במותר לו כדי להתרחק מהאסור, הרי הוא גדול מאחיו, א"כ היצה"ר משתדל להכשילו וצריך גבורה להלחם בו. לכן הזהירה התורה את הנזיר שיגדל שיער ראשו, כי השיער מורה

על גבורה. והאמת היא שכל אדם הוא "מלמד" הרבים, בכולל או במקום עבודתו וצריך להזהר מאד מחלול ד', כי זאת העבירה החמורה ביותר. ד' יצילנו מזה.

"וְאִישׁ אֶת קַדְשׁוֹ לֹא יְהִי..." (במדבר ה', י')

"כָּפַד אֶת ה' מְהוּנָה" 'מעשה באחד, שהיה כונס יין ושמן ולא היה מוציא מעשרותיו כראוי. ומה עשה לו הקב"ה הכניס בו רוח תזוית ונטל המקל והתחיל משבר בחביות. גער בו בן ביתו. מה עשה לו, נטל את המקל ופצעו על ראשו. אמר לו: 'הרוח מסייע יתי ואת גער ב...'. אמר לו: 'תן לי את המקל ואני משבר אף אני'. נתן לו את המקל. הוה מתבר, איהו חדא חדא הוי מתבר, האי תרתי תרתי. (היה שובר - הוא שבר, אחד אחד. וכן ביתו שבר, שנים שנים) מי גרם לו - על ידי שלא הוציא מעשרותיו כראוי.

שרה זו כך וכך מרות היא עושה, כך וכך מרות למעשר. וממנה הייתי מתפרנס כל ימי" כשנפטר מן העולם, שנה ראשונה זרע אותה הבן, עשתה אלף מדות והוציא ממנה מאה למעשר. שנה שניה נכנס בו עין רעה, פחת עשרה - ופחתה חמישית עד שעמדה על מעשרותיה. כיון שראו קרוביו כך, עמדו ולבשו לבנים ונתעטפו לבנים ונכנסו אצלו. אמר להן: **"לא באתם אלא לשמוח עלי"**. אמרו לו: **"ח"ו, לא באנו אלא לשמוח עמך! לשעבר היית בעל הבית - והקב"ה כהן; ועכשיו נעשית כהן - והקב"ה בעל הבית"**. הוי **"נְלֹא יָדַע כִּי חֶסֶד יְבָאָנוּ"** (שמו"ר ל"א, י"ז)

מי שאינו נוהג כהלכה ואינו מעשר סופו להיות עני.

ומצאנו עוד בחז"ל שאדם שעושה מצוה, הוא הראשון שמרויח מזה. מספרת הגמרא (ב"ב י"א): **"תניא אמרו עליו על בנימין הצדיק; שהיה ממונה על קופה של צדקה. פעם אחת באתה אשה לפניו בשני בצורת, אמרה לו: 'רבי פרנסני' אמר לה: 'העבודה (לשון של שבועה) שאין בקופה של צדקה כלום"**. אמרה לו: **"רבי, אם אין אתה מפרנסני, הרי אשה ושבעה בניה מתים"**. עמד ופרנסה משלו. לימים, חלה ונטה למות. אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: **"רבשע, אתה אמרת: 'כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא' ובנימין הצדיק, שהחיה אשה ושבעה בניה, ימות בשנים מועטות הללו. מיד, קרעו לו גזר דינו. תנא; הוסיפו לו עשרים ושתיים שנה על שנותיו"**.

אם כן; הראשון שהרויח ממצוה זו, היה בנימין הצדיק עצמו, שחי עוד 22 שנה.

"איש או אשה כי יפלא לנדר נזיר להזיר נדר" (במדבר ו' ב')

בדורו של שמעון הצדיק רבו הנזירים בעם ישראל ודעתו לא היתה נוחה מכך: **"אמר שמעון הצדיק: 'מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא, חוץ מאדם אחד שבא אלי מן הדרום, יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים"**. אמרתי לו: **"בני מה ראית לשחת שער נאה זה? אמר לי: 'רועה הייתי לאבי בעירי והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בכבואה שלי ופחו יצרי עלי וביקש לטורדני מן העולם, אמרתי לו: ריקה, מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך, שסופך להיות רמה ותולעה, העבודה (לשון שבועה), שאגלחך לשמים"**. עמדתי ונשקתיו על ראשו. אמרתי לו: **"כמותך ירבו נזירים בישראל"**. עליך הכתוב **"איש או**

מי שנוהג כהלכה ומעשר סופו להיות עשיר"

ד"א 'נְבָהֵל לְהוֹן אִישׁ רַע עֵינָי" א"ר לוי: זה שאינו מוציא מעשרותיו כראוי. מעשה באדם אחד שהיה מוציא מעשרותיו כראוי והיה לו שדה אחת והיתה עושה אלף מדות ומוציא ממנה מאה מדות למעשר ומן המותר היה מתפרנס הוא ובני ביתו. בשעת פטירתו קרא לבנו ואמר לו: **"בני תן דעתך על**

אשה כי יפלא לנדר נזיר להזיר לה" (נזיר ד')

הקשה המהרש"א: מדוע מדגישה הגמרא שהנזיר בא מן הדרום? ועוד, מדוע ההדגשה רועה הייתי וכי אם לאבי בעירי? וכי אם היה רועה את צאנו הפרטי, או שהיה רועה בעיר אחרת, זה היה משנה במשהו?

מסבירה מהרש"א: חז"ל אומרים: שבבית המקדש המנורה הטהורה עמדה בכותל הדרומי ומשם ירד שפע רוחני לעולם כולו. ולכן 'הרועה להחכים ידרי' (ב"ב כ"ה): - יתפלל לצד דרום ששם המנורה. והנה הנזיר שלנו בא מן הדרום, היינו שהיה תלמיד חכם ואעפ"כ לא נמס מלהיות רועה צאן ומדוע? כיון שהצאן היה של אביו וקיים בזה מצות כיבוד אב ואם ולא התבייש בזה, אלא להפך: 'רועה הייתי לאבי בעירי'.

וכשפחו עליו יצרו בגלל שעררו היפה ורצה לטרדו מן העולם (שהרי מצות כיבוד אב ואם שכרה אריכות ימים והיצה"ר רצה לטרדו מן העולם), מיד נדר לגלח את שערו כדי שלא יבוא לידי גאווה.

ומוסיף רבי עזריה מפאנו זצ"ל בספרו 'גלגולי נשמות': שאותו נזיר גלגול של אבשלום בן דוד היה, שעליו מסופר בספר שמואל שהתגאה בשעריו ומרד באביו וכאן בא לתקן חטא זה. לכן כיבד את אביו וגילח את שעריו!

"כָּל הַבָּרָא לְעֹלָה שְׁנַיִם עֶשְׂרִים פְּרִים אֵילִם שְׁנַיִם עֶשְׂרִים כִּבְשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁנַיִם עֶשְׂרִים..." (במדבר ז' פ"ב)

כל מיני בעלי החיים השונים שהובאו בקרבנות הנשיאים, מרמזים על דרגות הגדולה בישראל.

כיצד?
פרים כנגד מלכים.
אילים כנגד נשיאי המטות.
שעיר עזים כנגד רזונים וסגנים ופחות.
כבשים כנגד פקידים.
עשרים וארבעה פרים של זבח השלמים כנגד עשרים וארבעה ספרים שבכתבי הקדש וכנגד עשרים וארבע משמרות כהונה וכן באו לכפר על כנגד עשרים וארבעה אלף מישראל, שמתו במגיפה בעון בעל פער.
אילים ששים, עתודים ששים, כבשים ששים - כנגד ששים רבוא בני ישראל בצאתם ממצרים וכנגד סוד שחשבונו ששים (ס') וכנגד 'ששים הַמָּה מַלְכוּת' (שה"ש ו', ח') - (שפסל הקב"ה ס' מלכויות ובהר בישראל) וכנגד בית שני, שנבנה ששים על ששים: ששים אמה גובהו וששים אמה רוחבו. (במד"ר י"ד, י"ח) ■

מסירות נפש ללמוד תורה

>>> המשך מעמ' 1

העצמות.

למרות זאת, רבי עקיבא מתחנך עם רחל, יש לו מידות טובות אף על פי שהוא עם הארץ, הוא שומע לאשתו שמבקשת ממנו ללכת ללמוד והולך ללמוד עם הבן שלו. כמוכח שהוא התבייש בתחילה. והיה מחכך בדעתו: איך אלך בגיל ארבעים, ללמוד א' ב' עם הבן שלי ב'חדר'. אשתו שהיתה חכמה, לקחה אותו לשוק עם חמור שבגבו היה שקע, שמילאה אותו בעפר ותקעה בו שעורים וכל אנשי השוק היו נאספים לראות את החמור שצומחים בגבו שבולים.

ביום השני כשבאו שוב לראות, הגיעו רק חצי מאנשי השוק.

ביום השלישי הגיע רק אדם אחד שתמה למראה ואמר: 'אה, תראו, חמור שצומחים עליו שעורים. גלגלו עליו אנשי השוק, כיון שהתרגלו לחמור. ואכן, רבי עקיבא החליט ללכת ללמוד ובדרך ראה טיפות מים שזלפו ע"ג סלע ועשו בו חור ואמר בתמיהה: "אֲכַנִּים שְׁחָקוּ מֵיָם". ולמד ק"ו בעצמו; אם באבן חזקה, הטיפה יכולה לעשות חור, אז התורה שנמשלה למים, לא תעשה חור ותחדור ללבו של עקיבא?

הלך ללמוד תורה למשך זמן ארוך, בהמלצת אשתו. לאחר 12 עשרה שנים, הוא חוזר לביתו ונכנס בשעה שאותו רשע עומד בחצר ואומר לאשתו: "את רואה, את אשה חכמה, לקחת לך עם הארץ, לא שמעת לאביך, עברת על כיבוד אב ואם ותראי איך הוא הזניח אותך, הוא לא שולח מכתבים ולא בא, שתיים עשרה שנה מפקיר אותך, כמו אלמנה, כמו יתומה. הפסדת את אביך, הוא לא מכיר בך, לדיך רעבים וכחושים.

ורחל המסכנה במשך השנים הרבות, איזה עלבונות ספגה ואיזה בושות. אבל היא היתה מוכנה לסבול כל זאת במסירות נפש, בשביל התורה של בעלה.

באותה שעה, היא עונה לאותו רשע: אילו היה שומע לי, היה הולך עוד שתיים עשרה שנה!

ר' עקיבא שמע, הסתובב והלך לעוד 12 עשרה שנה. אחרי 12 עשרה שנה נוספים, חזר ר"ע עם 24,000 תלמידים. אחרי 24 שנים בלבד היו לרבי עקיבא עשרים וארבעה אלף תלמידים, כולם תנאים קדושים שהקטן שבהם מחיה מתים.

שנים מתלמידיו הם: רבי שמעון בר יוחאי ורבי מאיר בעל הנס.

הוא התחיל מאפס, מעם הארץ גמור והגיע להיות רבן של כל ישראל. כשמודיעים שר' עקיבא צריך להגיע מלווה בתלמידיו הרבים ושמעו יצא כבר בכל העולם כולו, היו שם המון עם

שהמתין לו שעות ארוכות עד שיגיע אותו צדיק, אותו גדול בישראל, שהעיד עליו משה רבנו שראוי היה ליתן תורה לישראל על ידו.

בין כל ההמונים היתה אשה קטנה כחושבת בשר שסבלה מרורים, עלבונות וחרפות סבל ועוני של עשרים וארבע שנה, בלי להתלונן על כך תלונה אחת.

וכשמגיע ר' עקיבא וכולם צובאים עליו ונדחפים, הוא מבחין בין ההמונים באשתו רחל והוא מסמן בידים שלו לכל הקהל לזוז הצידה ואתם מתארים לכם כיצד זה התרחש, כמו בקריעת ים סוף, כיצד כולם זזים לצדדים ושם בסוף

ההמון, רואים אשה קטנה שבתחילה ניצרו אותה הצידה, בטענת "זה לא מקום לנשים".

ור' עקיבא פוסע לעברה וכולם משתוממים, מי זאת, מי זאת האשה? הוא מתקרב קרוב אליה, מצביע עליה ואומר לאזני כולם משפט שנחרת לדורות: 'כל התורה שלי ושלכם שלה היא'.

עתה, בואו ונעשה חשבון! ר"ע למד 24 שנה. אם אנחנו הגענו לחשבון של מליונים לשעה, זה חשבון של עם הארץ, התורה של ר"ע זה לא התורה שלנו. אין לנו אפילו הבנה בזה. ומן הסתם הוא למד לפחות שמונה עשרה שעות. נכון? תכפילו 18 עשרה שעות ביום, כפול 365 יום בשנה, כפול 24 שנה. זה רק תורתו של ר' עקיבא. כל זה מגיע לה.

עכשיו; 24 אלף תלמידים, כפול 18, כפול 365, כפול 24 שנה.

ועוד, אם תעשו חשבון מאז ועד היום, עברו 2000 שנה לערך שלומדים כולנו את תורתו של ר' עקיבא, תורתו של ר' שמעון, תורתו של ר' מאיר ור' יוסי ושאר התלמידים ותלמידי תלמידיהם.

תכפילו, ב 2000- שנה, כפול 365 יום, כפול מספר השעות שלמדו מאז ועד עולם.

כל זה מגיע לרחל, ששלחה את בעלה ללמוד. ועל זה נאמר: "פי טובה חכמה מפנינים וכל חפצים לא ישוו בה" (משלי פרק ח).

חופשה של קיץ

במחיר של חורף

להזמנות:
03-6777779

3 ימים
על ימה של טבריה

מיום חמישי עד מוצ"ש
25/06/05 - 23/06/05

חופשת קיץ מהנה במלון מזרחית לכנרת

בהשתתפות

הרב אמנון יצחק שליט"א

תוכנית עשירה ומגוונת בפעילויות תורניות וחברתיות

פרטים להרשמה במשרדי "שופר"

בימים א-ה בין השעות 09:00-21:00

זכרון עולם

המעוניין לתרום להפצת גליונות 'גנזי המלך' הבאים לעלוי נשמה, ליום זכרון או להצלחתו: יתקשר לטל': 03-6762226 למחלקת 'גנזי המלך' גליון זה "גנזי המלך" מוקדש לעילוי נשמתם של הנפטרים המצוינים כאן this booklet is sponsored for the memory of:

ג'יובני אמתי בן קרלא לזכות לחזור בתשובה שלמה Giovanni Amati ben Carla	יהודית חכמון בת גמילה ובנותיה לפרנסה וחיים טובים Jeudit Hakmun bat Gamila and her daughters	אזורה נחום בן ג'מא ומשפחתו להצלחה ופרנסה טובה Azura Nahum and his family	ג'יאני מוסכתי בן כוסטנצא שיזכו כל עם ישראל לברכה שלמה Gianni Moscatti ben Costanza
אילן חי דבש בן ג'לסומינה ושותפו סימו נאזי נעמן בן לאורא - לפרנסה טובה Ilan Hai Devash ben Gelsomina and his associate Simo Nesi Naaman ben Laura	דב חיים דבש בן מיכול מינא לפרנסה טובה ולבנות בית כשר ונאמן Dov Haiim Devash ben Micol Mina	מרטינה די קסטרו בת סבריינה לרפואה שלמה Martina Di Castro bat Sabrina	אדי מסיקה בן ג'יוליה לזיווג הגון כדי לבנות בית כשר בישראל Eddy Messica ben Giulia
סטפנו קלאו בן פראנקא לפרנסה טובה וחיים טובים למשפחתו Stefano Calo' ben Franca	יוסף קלוסקי בן אברהם ואשתו דניאלה בת ג'יוליה לזכות בבן זכר Yosef Calosky ben Avraham and his wife Daniela bat Giulia	השותפים: לאונה סונינו בן ג'יוליה - אלדו אמתי בן אוג'ניו - אדורדו ספדיה בן אמליה להיים טובים Leone Sonnino ben Giulia Aldo Amati ben Eugenio Eduardo Safdie ben Emilia	דוד אידורד פדלון בן רינה ומשפחתו לרפואה ופרנסה טובה David Eduard Fadlun ben Rina and his family
יעקב ג'קומו טראגי'נה בן אסתר לעלוי נשמתו Yaakov Giacomo Terracina ben Ester	דינה סרור בת מסעודה ובנו משה בנרוד בן דינה - לעלוי נשמתם Dina Seror bat Mesauda and his son Moshe Bendaud ben Dina	ונדא פוג'אטו בת אלאוונורה לעלוי נשמתה Wanda Poggetto bat Eleonora	אנריכו אהרון מג'אר בן רוזא לעלוי נשמתו Enrico Aaron Magiar ben Rosa
מברך נחום בן מיסה ואשתו ג'מא בלולו בת ג'ורא - לעלוי נשמתם Mevorach Nahum ben Misa and his wife Gemma Bellulu bat Giora	נואמי גרבי בת מרים לעלוי נשמתה Noemi Djerbi bat Miriam		

נסיעה לקברות הצדיקים
עם הרב אמנון יצחק ביום רביעי ו' תמוז 13.07.05

ההרשמה במשרדי "שופר" רח' מתתיהו 10, בני ברק טל': 03-6777779

**Pour la première fois à
Marseille**

Rav Amnon Itshak Chlita

ב-20.06.05

תתקיים הרצאת הרב **אמנון יצחק** שליט"א במרסיי צרפת
דוברי הצרפתית באולם יהנו מתרגום סימולטני
הקהל מוזמן לצפות להקשיב ולהקשות בשאלות
תחילת ההרצאה 21:30 שעות ישראל (20:30 שעות צרפת)
הצפייה בהרצאה תועבר בשידור חי
באתר האינטרנט של 'שופר'

Tarif unique : 10 Euros !!

LE 20 JUIN 2005
LE DÔME

PARIS 6 Juin 2004

**48, Avenue de Saint-Just,
13004 Marseille.**

**Venez nombreux apprendre, écouter et REFUTER le Rav.
Il répondra en direct à toutes vos questions !!
Entrée 19h30 . Début du programme 20h30.**

Une pièce d'identité vous sera demandée en échange du carte traducteur.

Renseignement : Alex Bencheitl 06-64-45-32-65.

Points de vente sur Marseille: Bon Goût : 28 Rue St Siffren (6ème) - 84 Bd Barry (13ème)
Chipoudé Michy : 19 Rue du Village (6ème)
King Mosher : 25 Rue François Mauriac (10ème)
Melekh Apizzo : 26 Rue François Mauriac (10ème)
Zouoghli : 2 Bd Lattil (8ème) - 67 Rue du Rouet (8ème) - 206 Bd Paul Claudel (9ème)

A la mémoire de Yossef Bar Simha.

© Menu Informatique
Menu_hazon@yahoo.fr